

Μεταρρύθμιση της εποπτείας της
αγοράς και της προστασίας του
καταναλωτή

Πληθωρισμός Τροφίμων και τα βασικά αποτελέσματα της πολιτικής μας

- Η χώρα μας έχει τον χαμηλότερο πληθωρισμό τροφίμων και βασικών ειδών διαβίωσης στην Ε.Ε. τους τελευταίους έξι μήνες.
- Ο πληθωρισμός τροφίμων και βασικών ειδών διαβίωσης για αρκετούς μήνες είναι στη ζώνη του μηδενός ή αρνητικός.

Πληθωρισμός επί τοις εκατό (%)	Γενικός πληθωρισμός		Τρόφιμα		Καθαριστικά		Προϊόντα προσωπικής υγιεινής	
	ΕΕ	Ελλάδα	ΕΕ	Ελλάδα	ΕΕ	Ελλάδα	ΕΕ	Ελλάδα
TIME								
Ιούλιος 2024	2,8	3,0	1,3	1,2	2,3	-4,5	1,1	-4,4
Αύγουστος 2024	2,4	3,2	1,7	2,2	1,7	-6,1	1,0	-4,2
Σεπτέμβριος 2024	2,1	3,1	2,0	3,2	1,2	-6,8	0,8	-0,8
Οκτώβριος 2024	2,3	3,1	2,4	1,0	1,1	-6,9	1,0	-4,1
Νοέμβριος 2024	2,5	3,0	2,2	0,3	1,0	-6,9	0,7	-3,9
Δεκέμβριος 2024	2,7	2,9	2,1	-0,7	1,0	-7,9	1,2	-3,3
Ιανουάριος 2025	2,8	3,1	2,0	-0,5	1,2	-5,4	1,2	-2,7
Φεβρουάριος 2025	2,7	3,0	2,6	-0,2	1,1	-5,6	1,0	-2,2
Μάρτιος 2025	2,5	3,1	3,0	2,0	0,5	-3,5	1,1	-2,6
Απρίλιος 2025	2,4	2,6	2,9	1,9	0,6	-4,6	1,1	-6,3

Πετύχαμε συμφωνία μείωσης τιμής σε 700 κωδικούς

Τέθηκε σε εφαρμογή ο νέος Κώδικας Δεοντολογίας για διαφάνεια στις εκπτώσεις και τις προσφορές, μετά από 3 μήνες διαβούλευση με την αγορά.

Επιβλήθηκαν πρόστιμα για παραβιάσεις της νομοθεσίας και αθέμιτες εμπορικές πρακτικές.

Αντιμετωπίστηκε το θέμα των υπερβολικών αυξήσεων στα ισόβια ασφαλιστήρια συμβόλαια και στην αλλαγή του τρόπου αλλαγής αποζημίωσης των ασφαλισμένων.

Αυστηρή εφαρμογή της νομοθεσίας

- Εξαπλασιάστηκαν τα ανώτατα όρια προστίμων.
- Εντάθηκαν οι έλεγχοι από τις αρμόδιες υπηρεσίες.
- Ενισχύθηκε η ΔΙΜΕΑ με επιπλέον προσωπικό (συν 30 άτομα).
- Ενισχύθηκε η Επιτροπή Ανταγωνισμού με όλα τα απαραίτητα μέσα (ξεκίνησε η διαδικασία 50 προσλήψεων).
- Τέθηκε σε λειτουργία η Εθνική Επιτροπή για την Εφοδιαστική Αλυσίδα.
- Συνεχείς επαφές με τους παραγωγικούς φορείς.

Υφιστάμενη Κατάσταση

Επικαλύψεις αρμοδιοτήτων, πολυδιάσπαση ευθυνών, αποπροσανατολισμός του πολίτη.

Αλληλοκάλυψη υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων

Σήμερα υπάρχει μια σοβαρή πανσπερμία αλλά και αλληλοκάλυψη υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων με αποτέλεσμα η προστασία των δικαιωμάτων του καταναλωτή να τίθεται εν αμφιβόλω με ταυτόχρονη διατήρηση καταχρηστικών συμπεριφορών εις βάρος του.

Ενδεικτικά μπορεί να αναφερθεί η ύπαρξη δύο σημείων για την υποδοχή καταγγελιών με την λειτουργία δύο διαφορετικών τηλεφωνικών κέντρων, ενώ οι πολίτες δεν γνωρίζουν ποιες αρμοδιότητες έχει ο κάθε φορέας που δέχεται τις καταγγελίες.

Πολυδιάσπαση Προσωπικού

Γενική Γραμματείας Εμπορίου (ελεγκτές): 20 άτομα.

ΔΙΜΕΑ: Σύνολο προσωπικού 117 άτομα – Στους ελέγχους συμμετέχουν 47.

Συνήγορος του Καταναλωτή: 50 οργανικές θέσεις (35 καλυμμένες και 15 κενές).

Βέλτιστες πρακτικές

- Σε αυτήν την πρόκληση η Κυβέρνηση απαντά κάνοντας χρήση και των καλών ευρωπαϊκών πρακτικών, αλλά και της θετικής εμπειρίας της Κυβέρνησής μας, καθώς η νέα Αρχή θα δημιουργηθεί με βάση το πρότυπο της ΑΑΔΕ.
- Είναι απολύτως σαφές ότι η νομοθετική πρωτοβουλία για κάθε θέμα ρύθμισης παραμένει στο υπουργείο Ανάπτυξης.

Βέλτιστες Πρακτικές

Η Νέα Ανεξάρτητη Αρχή Εποπτείας της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή θα προσομοιάζει με αντίστοιχες αρχές ευρωπαϊκών κρατών –όπως η Δανία και η Ιταλία- και κυρίως με τη Σουηδική Αρχή Προστασίας του Καταναλωτή .

Ένα επιτυχημένο μοντέλο με αρμοδιότητες: την εποπτεία της αγοράς, την προώθηση των δικαιωμάτων των καταναλωτών, την αντιμετώπιση αθέμιτων εμπορικών πρακτικών, την επίλυση διαφορών, τη συμβουλευτική υποστήριξη και την προστασία των εύθραυστων (ηλικιωμένων, άτομα με αναπηρίες κοκ) καταναλωτών.

Η Δύναμη της Μεταρρύθμισης

Τι θέλουμε να πετύχουμε

- Τον έλεγχο και την εποπτεία της αγοράς στο πεδίο γενικότερου ενδιαφέροντος.
- Την προάσπιση των δικαιωμάτων των καταναλωτών.
- Την υποστήριξη της οργάνωσής τους σε ενώσεις καταναλωτών και της ακρόασής τους σε θέματα που τους αφορούν, η διαμόρφωση υγιούς καταναλωτικής συνείδησης και προτύπων ορθής καταναλωτικής συμπεριφοράς.

Η Νέα Αρχή θα προκύψει από τη
συνένωση του Συνηγόρου του
Καταναλωτή, Υπηρεσιακών Μονάδων της
Γενικής Γραμματείας Εμπορίου που
αφορούν την προστασία του καταναλωτή
και της ΔΙΜΕΑ

Οι Αρμοδιότητες

1. Συμφιλιωτικές
2. Ελεγκτικές
3. Κυρωτικές
4. Εισηγητικές
5. Ενισχυτικές του Καταναλωτικού Κινήματος και της Καταναλωτικής Συνείδησης

Νομική Μορφή

- Ανεξάρτητη διοικητική αρχή, με ή χωρίς νομική προσωπικότητα (με ικανότητα δικαίου και ικανότητα διαδικού).
- Ανεξάρτητη Αρχή, υποκείμενη σε κοινοβουλευτικό έλεγχο στο πρότυπο της ΑΑΔΕ.

Δομή

Τα όργανα διοίκησης είναι ο Διοικητής και τρεις (3) Υποδιοικητές, πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης με 5ετή θητεία.

I. Διοικητής

Επικεφαλής της Αρχής, υπεύθυνος για τη στρατηγική, τη διοίκηση και τη συνολική λειτουργία της.

Αρμοδιότητες: διεύθυνση της λειτουργίας της Αρχής, στρατηγικός σχεδιασμός, εποπτεία, έγκριση κανονισμών, εκπροσώπηση Αρχής στο Εθνικό Συμβούλιο Καταναλωτή και Αγοράς (Ε.Σ.Κ.Α.), εν γένει εκπροσώπηση Αρχής.

Δομή

Υποδιοικητές

Θα οριστούν τρεις Υποδιοικητές με τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

(Α) Υποδιοικητής Εποπτείας και Ελέγχου Αγοράς και Προστασίας Καταναλωτή.

(Β) Υποδιοικητής – Συνήγορος του Καταναλωτή.

- (Γ) Υποδιοικητής Οικονομικών και Διοικητικών Υπηρεσιών της Αρχής.

Στελέχωση/Αποδοχές

- Μεταφορά οργανικών θέσεων στις αντίστοιχες θέσεις.
- Σύσταση θέσεων ειδικών συμβούλων και ειδικών συνεργατών.
- Επιμέτρηση και πρόβλεψη οργανικών θέσεων.

Στελέχωση/Αποδοχές

- Εσωτερική και εξωτερική κινητικότητα (κατά παρέκκλιση των ισχυουσών διατάξεων).
- Διαδικασίες κατά παρέκκλιση ΑΣΕΠ (σε διαδικασίες επιλογής προϊσταμένων οργανικών μονάδων που λειτουργούν σε επίπεδο γενικής διεύθυνσης ή αυτοτελούς διεύθυνσης, επιτρέπεται να συμμετέχουν υποψήφιοι που δεν υπηρετούν στην Αρχή ή σε άλλον φορέα Γενικής Κυβέρνησης).

Χρηματοδότηση

- Κρατικός προϋπολογισμός
- Ευρωπαϊκά προγράμματα (π.χ. Consumer Programme)
- Παράβολο για την υποβολή καταγγελιών
- Ποσοστό εσόδων από διοικητικά πρόστιμα

Ελεγκτικοί Μηχανισμοί & Διαφάνεια

- Ετήσιος απολογισμός στη Βουλή.
- Διαφάνεια διοικητικών αποφάσεων (πλατφόρμα «Διαύγεια»).
- Ανεξάρτητος εσωτερικός ελεγκτής.
- Ενίσχυση ελεγκτικών μηχανισμών της νέας Αρχής με σύγχρονα ψηφιακά μέσα.

Με τη Νέα Αρχή

Ενδυναμώνουμε την προάσπιση των δικαιωμάτων των καταναλωτών, σηκώνουμε τείχος προστασίας στις αθέμιτες πρακτικές και στο κόστος ζωής, συντονίζουμε για πρώτη φορά κάτω από μια διοικητική ανεξάρτητη ομπρέλα όλα τα όπλα που διαθέτει η Πολιτεία προκειμένου οι πολίτες να ευημερούν και η εθνική οικονομία να αναπτύσσεται με υγιής όρους.

Νέες προτάσεις μεταρρυθμίσεων

Λαϊκές Αγορές Παραγωγών

- Σήμερα στην Ελλάδα λειτουργούν 1530 λαϊκές αγορές.
- Με 7.309 παραγωγούς και 5.753 εμπόρους (στην πραγματικότητα οι τελευταίοι είναι πολλοί περισσότεροι και απλά δηλώνουν παραγωγοί).
- Οι Περιφέρειες δεν προκηρύσσουν τις θέσεις με αποτέλεσμα να διαιώνίζεται μία γκρίζα κατάσταση.

Λαϊκές Αγορές Παραγωγών

- Άνοιγμα των λαϊκών αγορών στον ανταγωνισμό. Είσοδος περισσότερων παραγωγών.
- Θεσμοθέτηση –ως δυνατότητα με απόφαση της Τ.Α.- λαϊκών αγορών μόνο για παραγωγούς. Το μέτρο αυτό μπορεί να συμβάλει στην ενίσχυση του ανταγωνισμού, άρα στη βελτίωση της ποιότητας, αλλά και των τιμών των προϊόντων. Η συμβολή των Δήμων κρίνεται απαραίτητη πολιτικά και διαχειριστικά.

Ψηφιακά εργαλεία σύγκρισης τιμών

- α. app για ενημέρωση σε realtime για τιμές προϊόντων
-Μετάπτωση e-katanalotisse app: Άμεση πρόσβαση του καταναλωτή σε συγκριτικά στοιχεία τιμών σε επιλεγμένα προϊόντα/ομάδα προϊόντων και σύνδεση με e-shop.
- β.Με pushnotifications
Αποστολή ειδοποιήσεων σε ημερήσια βάση για επιλεγμένα προϊόντα από τον καταναλωτή σε ηλεκτρονική συσκευή(ενημέρωση σχετικά με αυξήσεις/μειώσεις τιμών).
Άντληση στοιχείων από την πλατφόρμα e-Καταναλωτής.
Υπέρ: Μέσω της διαρκούς ενημέρωσης για τις αυξομειώσεις των τιμών, ο καταναλωτής έχει άμεση πρόσβαση στην αγορά των προϊόντων με την χαμηλότερη τιμή.Πιθανή μείωση τιμών.

Απαγόρευση της «συρρίκνωσης προϊόντων» (shrinkflation)

- Υποχρεωτική ενημέρωση των καταναλωτών σχετικά με την μείωση του μεγέθους των προϊόντων, χωρίς αντίστοιχη μείωση στην τιμή.
- Υπέρ: α. ενίσχυση διαφάνειας και β. αποτροπή εφαρμογής φαινομένων shrinkflation.

Νέο APP για την υποβολή καταγγελιών

Αναβαθμίζεται το υφιστάμενο εργαλείο kataggelies.mindev.gov.gr με τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- Δημιουργία APP στο κινητό τηλέφωνο των καταναλωτών.
- Υποβολή καταγγελιών με φωτογραφίες και βίντεο που φέρουν αντικειμενική χρονοσήμανση και γεωεντοπισμό έτσι ώστε να μπορούν να αξιοποιηθούν ως αποδεικτικά στοιχεία για την επιβολή κυρώσεων αγορανομικής και καταναλωτικής νομοθεσίας.

Νέο APP για την υποβολή καταγγελιών

Αναβαθμίζεται το υφιστάμενο εργαλείο kataggelies.mindev.gov.gr με τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- Δυνατότητα χρήσης του εργαλείου και από τους ελεγκτές με σκοπό την τεκμηρίωση των εκθέσεων ελέγχου με πρόσθετα στοιχεία.
- Η εφαρμογή αναμένεται να είναι έτοιμη για πιλοτική εφαρμογή το Σεπτέμβριο 2025.

Πρόταση αλλαγής τρόπου εμπορίας αγροτικών προϊόντων

Χρόνος Έκδοσης Τιμολογίου

Σύμφωνα με το άρθρο 11 του Ν. 4308/2014, το τιμολόγιο πρέπει να εκδίδεται το αργότερο μέχρι τη 15η ημέρα του επόμενου μήνα από την παράδοση ή αποστολή των αγαθών ή την ολοκλήρωση της υπηρεσίας με δελτίο αποστολής.

- Για παράδειγμα, αν το δελτίο αποστολής εκδοθεί στις 10 Νοεμβρίου, το τιμολόγιο πρέπει να εκδοθεί το αργότερο μέχρι τις 15 Δεκεμβρίου.

Χρόνος Εξόφλησης Τιμολογίου

Με τον Ν. 4492/2017, ορίζεται ότι οι έμποροι που προμηθεύονται νωπά και ευαλοίωτ αγροτικά προϊόντα από παραγωγούς οφείλουν να εξοφλούν τα τιμολόγια εντός 60 ημερών από την έκδοσή τους.

Αυτό σημαίνει ότι, εφόσον το τιμολόγιο εκδοθεί στις 15 Δεκεμβρίου, η εξόφληση πρέπει να γίνει το αργότερο μέχρι τις 13 Φεβρουαρίου του επόμενου έτους

- Εάν δεν πληρωθεί ποτέ το τιμολόγιο και δεν δηλωθεί από τον παραγωγό-αγρότη (ο οποίος συνήθως δεν το δηλώνει για να μην διακοπεί η συνεργασία του με τον έμπορο) δεν υπάρχει τρόπος να διαπιστωθεί από την ΑΑΔΕ η μη εξόφληση του.

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ Ν. 4308/2014 ΚΑΙ Ν.4492/17

Το άρθρο 11 του ν.4308/2014 τροποποιείται και το τιμολόγιο εκδίδεται μαζί με το δελτίο αποστολής . Η τιμή που αναγράφεται είναι ενδεικτική. Όταν εκδοθεί το οριστικό τιμολόγιο μέχρι τις 15 του επόμενου μήνα από την ημερομηνία της αποστολής, η ενδεικτική τιμή μπορεί να αυξηθεί ή να μειωθεί κατά 10% αναλόγως των συνθηκών της αγοράς (τιμή εκκαθάρισης).

Το οριστικό τιμολόγιο εξοφλείται όχι σε 60 μέρες (βάσει του Ν.4492/17) , αλλά σε 30 μέρες από την έκδοση του. Η μη εξόφληση του οριστικού τιμολογίου, έστω μετά από 75 μέρες, εντοπίζεται από την ΑΑΔΕ (μέσω τραπεζών), χωρίς να χρειάζεται να υπάρξει καταγγελία από τον παραγωγό- αγρότη και επιβάλλεται πρόστιμο.

Ευχαριστώ!